

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier“,
Utrechtschestraatw. 149, Rheden. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag

KERKNIEUWS.

Tweetal: Te Terneuzen Ds. H. Ligtenberg te Vlaardingen en Ds. A. de Blois te Gouda.

Bedankt: Voor Rotterdam-Z. Ds. A. de Blois te Gouda.

VERGADERING VAN CURATOREN.

Maandag 4 September a.s. hopen curatoren der Theologische School weder te vergaderen te Rotterdam. (Aanvang v.m. 11 uur).

Zoo reeds gemeld is de Synode weder saamgeroepen tegen Dinsdag 12 September a.s. te Utrecht.

Ds. H. LIGTENBERG ZIEK.

Men schrijft ons:

Ds. H. Ligtenberg te Vlaardingen is ziek en zal eenigen tijd het bed moeten houden. De aangekondigde predikbeurten kunnen diensgevolge niet doorgaan. Ook in zijn eigen gemeente wordt des Zondags een predikatie gelezen.

Richte de Heere Zijn knecht spoedig weer op.

GIFTEN.

Theologische School

Uit collecte Zaandam	f 25.—
Collecte Amsterdam-Noord	- 115.17
N. N. Borsséle	- 2.50

Tezamen f 142.67

Stille Armen

X. te Aagtekerke	f 2.50
Rotterdam, Giro 63697.	Ds. KERSTEN.

Opleiding

Nagift Terneuzen	f 12.50
„ Oudemirdum	- 10.—
„ Nisse	- 32.50
„ Oud-Beijerland	- 35.—
„ Nieuworp	- 10.—
Aizender onleesbaar	- 10.—
Collecte J. de Ruyter (ik weet niet welke gemeente)	- 125.05
Uit Oostkapelle f 5 en f 2.50	- 7.50
Nagift Meliskerke	- 20.—
Uit de collecte Aagtekerke	- 10.—
Uit de collecte Oostkapelle	- 30.—
Nagift Oud-Beijerland	- 3.—

Uitwendige Zending

Mej. A. uit Z.	- 2.50
Met vriendelijken dank ontvangen.	Ds. R. KOK.

's ZONDAGS WANDELEN.

X. vraagt of men des Zondags wandelen mag.

Ik heb altijd eenige vrees, als ik vragen moet beantwoorden over wat op Zondag mag en niet mag. Zoo wij iets van de lieide tot Gods wet in onze harten gevoelden, wij zouden verstaan waarom onze Heidelberger Catechismus juist op deze kwestie niet is ingegaan. Vergelijk b.v. eens de behandeling van het 1e, 2e en 3e gebod met die van het 4e. Zondag 34, 35, 36, 37 geeft een brede bespreking van de zonden, die verboden zijn, zoo zelfs, dat aan het 3e gebod twee Zondags-afdeelingen zijn gewijd en in Zondag 38 niet één woord over wat niet geoorloofd is. En toch rijzen er wel honderd vragen op over wat al dan niet mag. Mag men op Zondag met paard en rijtuig naar de kerk rijden? Ook per fiets of met een auto? enz. Mag men op Zondag wandelen? Al die vragen worden opgelost, zoo het gebod verstaan mag worden, gelijk de Catechismus het toelicht. De Zondag moet gericht zijn op den kerkedienst en geestelijk ligt in dezen dag voor Gods volk een be-

ginsel, dat geheel het leven beheerscht, alzoo dat zij „den eeuwigen sabbath in dit leven aanvangen“. Hoofdzak is wat de uiterlijke onderhouding betreft dus, dat wij ter kerk gaan; is het 2 maal kerk dan 2 maal; is het 3 keer kerk dan 3 keer. Stel alles er voor ten dienste, wat ge hebt, paard, fiets, auto; naar de kerk moet ge, zonder een ander in dienst te stellen. Maar dan niet, om als de preek afgeloopen is, deze te vergeten en over alle wereldsche zaken drukke gesprekken te voeren! En wat hoort en ziet ge nu met het wandelen? Waarover gaan dan uw gesprekken? Be-steedt uw tijd met rustig, tusschen de kerktijden in over Gods Woord te spreken, en laet de vermaking onzer kinderen daarin liggen. Zoo de ouders de opvoeding hunner kinderen zich aantrekken, zullen deze, zoo de waarheid nog eenig crediet bij hen houden mag, er niet naar talen, om des Zondags te wandelen. Gods gebod blijft van kracht voor ieder mensch. Het verbod der werken is door den val wel verbroken, maar Gods wet niet. De Coccejanen verlieten in dezen den rechten weg en het is bekend hoe lichtzinnig zij het 4e gebod opvatten en welk een fergenden strijd zij voerden met de Voetianen. Velen, die zich Gereformeed noemen, schijnen het voldoende te achten, als zij éénmaal ter kerk geweest zijn, om het overige van den dag tot hun vleeschelijk genoegen door te brengen. Dat de Heere ons daarvoor beware. Zonder dat wij in de strenge Joodsche onderhouding van den Sabbath terug vallen, zij de dag des Heeren ons heilig en van de andere dagen der week afgezonderd tot Zijn dienst.

CHRISTELIJKE OF OPENBARE SCHOOL.

X. vraagt of hij zijn kind naar de Christelijke of naar de Openbare School zal zenden. De Chr. School is een neo-Gereformeede.

Ik kan begrijpen, dat de vraag X. en vele ouders met hem bezig houdt, als de onderwijzers op die Chr. School de kinderen maar inpompen, dat ze wedergeboren zijn en naar den hemel gaan, dan komt daartegen op al wat in ons is. De misleidende veronderstelde wedergeboorte-leer verwerpen wij. (Zie mijn verhandeling van den H. Doop).

Maar wat leert de Openbare School? Meen niet, dat die neutraal is. Wat niet vóór is, dat is tegen.

En dan komt daarbij nog, dat de kinderen geen Bijbelsche Geschiedenis krijgen. Zij blijven vreemd van Gods Woord en dat beteekent onzettend veel. Beproof het maar bij de catechisanten. Daarom zou ik de Chr. School verkiezen. Maar de ouders moeten hun kinderen op het verkeerde wijzen; dag bij dag. En hun bezwaren kenbaar maken aan onderwijzers en bestuur der school, om zooveel hun mogelijk is, het kwaad te keeren. Dat wordt maar al te veel nagelaten, terwijl toch de ouders de verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding hunner kinderen. Op hen rust de plicht der opvoeding en dien mogen zij niet van zich afschuiven op de onderwijzers.

GESTIGMATISEERDEN.

X. vraagt wie door gestigmatiseerden worden verstaan.

De Roomsche kerk verstaat er degenen door, die naar haar afgodisch beweren de litteekenen van Christus in hun lichaam dragen; de doorwonding van handen en voeten van de zijde des lichaams. Door een bijzondere gemeenschap met Jezus (Dien de Roomsche kerk echter als de eenige, volkomen Zaligmaker verlocchent) en door openbaringen van Christus zouden zij een afdruk van zijn litteekens verkregen hebben, waaruit hun lichamen zelfs dikwijls bloedden. Een beroep op Gal. 6 : 17, waar Paulus schrijft, dat hij de litteekenen van den Heere Jezus in zijn lichaam draagt, is voor het Roomsche vertelsel zonder eenigen grond, omdat Paulus in Gal. 6 ziet op de mishandelingen, waaraan hij om Christus' wil heeft blootgestaan. Bij de oude Grieken en Romeinen verstond men door gestigmatiseerden weggelooopen slaven of misdadigers, die met een brandmerk geteekend waren (stigma beteekent merk-teeken).

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 31 AUGUSTUS.

ERMELO, v.m. school Telgt: 7 uur
Ds. Fraanje.
KAMPEN: 7 uur Ds. Lamain.

VRIJDAG 1 SEPTEMBER.

HARDERWIJK „Obadja“: 7 uur Ds. W.
C. Lamain.
APELDOORN: 7 uur Dr. Steenblok.

ZATERDAG 2 SEPTEMBER.

ENSCHEDÉ: 3.45 uur Ds. Lamain.
HAARLEM (Parklaan 34): 7.15 uur. Ds.
Honkoop.
OUD-BEIJERLAND: 7 uur Dhr. Blok.

ZONDAG 3 SEPTEMBER.

AAGTEKERKE: 10, 2.30 en 6.30 uur
leesd.
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesd.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO, Kleuterhuis Dabliastraat: 10
en 4 uur leesd.
AMERSFOORT: 10 en 5 u. Dhr. Wijting.
AMSTERDAM-C., Loolersgracht 70—72:
10 en 4.30 uur leesd.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-
school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30
uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 uur Dhr.
Rijksen.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en
5 uur leesd.
ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30,
2 en 6 uur leesd.
AXEL: 10 en 2.30 uur leesd.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesd.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 uur leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6.30 uur leesd.
BORSSELE: 10.30, 3.30 en 7 u. leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesd.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 2.30 uur leesd.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DE LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
DE RIJP: 10 en 3.30 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT (Kasperspad 18b): 10 en
5 uur leesd.
EDE, Bettekampeipad 27: 10 en 3 uur
leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 uur leesd. en 2.30 u.
Ds. Kok.
ELSPEET: 10 en 3 uur leesd.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHEDÉ: leesdienst.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GOES: 9.30 (H.A.), 2 (H.D.) en 6 uur
Ds. Fraanje. (Tegenstrijdige opgave).
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 10 en 5
uur leesd.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. de Blois.
GOUDESWAARD, Chr. School: 11 en 4 u.
leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. P.
Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30
uur leesd.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur
leesdienst.

GRONINGEN, Lutkenieuwstraat 13: 10
en 4.30 uur leesd.
HAAMSTEDÉ: 10.30, 3.30 en 7.30 uur
Dr. Steenblok.
HAARLEM, Parklaan 21: 10 en 5 uur
leesd.
HALSTEREN: 9 en 3 uur leesd.
HARDERWIJK, Gebouw „Obadja“: 9.30
en 4 uur leesd.
HEDEL: 10 en 6 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HERKINGEN, Chr. School: 10.30 en 7
uur leesd.
HOEDEKENSKERKE: 10.30, 2.30 en 6 u.
leesd.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6.30 uur leesd.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK AAN ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesd.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur
Ds. v. d. Berg.
KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aan-
geenbrug.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesd.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10 en 3 uur leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10, 2 en 5 uur leesd.
MIJDRECHT: 10 en 7 uur leesd.
MOERCAPELLE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur
Dhr. Blok.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
uur leesdienst.
NIEUWAAL: 10.30 en 7.30 uur leesd.
NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.
NUNSPEET: 9.30 en 2 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesd.
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesd.
OOSTKAPELLE: 10, 2.30 en 6.30 uur
Ds. Visser.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorrestejn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDE TONGE: 10 en 3 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
PIJNACKER, Kleuterschool, Juliana van
Stolberglaan: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur
leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 u. Ds. Hofman.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesd.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. v. d.
Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
ROTTERDAM (Boezemsingel): 10 en 5
uur Ds. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 u. leesd.
ROTTERDAM-ZUID: 10 en 5 uur leesd.
RIJSSEN (Wal): 9.30 en 6 uur Ds. Lamain
en 2.30 uur leesd.
Eschkerk: 9.30 u. leesd., 2.30 u. (H.D.)
en 5.30 uur Ds. Lamain.
SCHERPENZEEL: 10 en 6.30 uur leesd.
ST. ANNALAND, Raadzaal Oude Gem.-
huis: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 7 uur leesd.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10 (H.A.), 2.30 en 6.30 uur
Ds. Fraanje. (Tegenstrijdige opgave).

TRICHT: 10 en 7 uur leesd.
UDEDEL (De Beek): 10.30 en 3 uur leesd.
UTRECHT, Boothstraat 7: 10 en 5.30 uur
Ds. M. Heikoop.
VEEN: 9.30 en 2 uur leesd.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur leesd.
VLISSINGEN: 9.30 uur Glaristraat en 3
uur Luthersche kerk, leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 10.30, 2.30 en 6.30 u. leesd.
WAARDENBURG: 10.30 en 7.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesd.
WESTKAPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WESTZAAN: 10 en 3 uur leesd.
WOERDEN: 10.30 en 6.30 uur leesd.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van
Stuijvenberg.
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 4
uur leesd.

DINSDAG 5 SEPTEMBER.

DORDRECHT, Kasperspad 18b: 7 uur
Dhr. Blok.
GORINCHEM Zusterstraat 4: 7 uur Ds.
Honkoop.
NIJKERK: 7 uur Ds. Fraanje.

WOENSDAG 6 SEPTEMBER.

EDERVEEN: 3 uur Dhr. Rijksen.
GENEMUIDEN: 7 uur (voorber. H.A.)
Ds. Lamain.
HAARLEM (Parklaan 34): 7 uur Dhr.
Aangeenbrug.
HOOFDDORP: 3 uur Dhr. Blok.
ROTTERDAM, Rauwenhoffplein 25: 7 u.
Ds. Honkoop.
TER AA: 7.30 uur Ds. Verhagen.
WERKENDAM: 6.30 uur Ds. Ch. v. d.
Woestijne.

DONDERDAG 7 SEPTEMBER.

AALST: 3 u. (huw.bev.) en 7 uur Ds. J.
Fraanje.
UDEDEL (De Beek): 2 en 6 uur Ds. W.
C. Lamain.
BOSKOOP: 7 uur Ds. Honkoop.

MEDEDELINGENBLAD DER GEREFORM.
UTRECHTSCHESTRAATWEG 149 - RHENEN

Frankteering bij
abonnement
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentoweg 91,
HILVERSUM.